

Циљев:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера

За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера, на по године 6 перпера.

За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.

Преплата се прима само у годишњим и полугод. роковима. Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25. пр.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: С. Рамадановић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

проглашујемо и објављујемо свима и свакоме, да је Народна Скупштина ријешила и да смо Ми потврдили и потврђујемо

ЗАКОН

О ТРГОВИНИ И ПЛОВИДБИ

ИЗМЕЊУ

КЊАЖЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ И КРАЉЕВИНЕ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ

Његово Краљевско Височанство Књаз Црне Горе и Његово Величанство Краљ Велике Британије и Ирландије и прекоморских британских земаља, Цар Индије, задахнути жељом да развију и да још више олакшају трговачке односе између Својих земаља, одлучили су, да закључе на ту сврху трговачки и пловидбени уговор, и назвали су за Своје пуномоћнике, и то:

Његово Краљевско Височанство Књаз Црне Горе: Господина д-ра Лазара Томановића, Председника Свог Министарског Савјета, Свог Министра Иностранних Дјела, и т. д. и т. д.

Његово Величанство Краљ Велике Британије и Ирландије и прекоморских британских земаља, Цар Индије: Господина Анри Бомон-а, Свог отправника послова на Цетињу, који, пошто су своја пуномоћства један другом саопштили и нашли за уредна, уговорили су шљедеће чланке:

Члан 1.

Поданици, као и производи пољопривреде и индустрије обје уговарајуће стране уживаће узајамно на земљишту друге повластице дате поданицима и производима пољопривреде и индустрије народа највише повлашћеног. Ова ће се повластица дати посебито у ономе што се односи на настановање држављана уговарајућих страна на земљишту друге и у ономе што се односи на трговачку и индустријску предузећа и на исплату односних такса, као и у погледу трговине и пловидбе, како за извоз, провоз, увоз, тако и у опште на све оно што се односи на наплату царине и трговачких пословања.

Члан 2.

Одредбе овог уговора не могу се примјењивати ни на једну насеобину, посједовање или протекторат прекоморски Његовог Британског Величанства, ако једна нотификација не би била упућена од које од тих насеобина, посједовања или протектората преко представника Његовог Британског Величанства на Цетињу, прије истека једне године од дана размјене ратификација овог Уговора.

Son Altesse Royale le Prince de Monténégro, et Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes, animés du désir d'étendre et de faciliter davantage les relations commerciales entre Leurs pays respectifs, ont résolu de conclure une Convention de Commerce et de Navigation, et ont nommé, à cet effet, pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Son Altesse Royale le Prince de Monténégro, Son Excellence Monsieur le Dr. L. Tomanovitch, Président de Son Conseil des Ministres, Son Ministre des Affaires Étrangères;

Et Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes, Monsieur Henry Beaumont, Son Chargé d'Affaires à Cattigné;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants: —

Art. 1.

Les sujets et les produits du sol et de l'industrie de chacune des deux Hautes Parties Contractantes jouiront réciproquement dans le territoire de l'autre du traitement accordé aux sujets et aux produits du sol et de l'industrie de la nation étrangère la plus favorisée. Ce traitement sera accordé spécialement en toute matière concernant l'établissement des nationaux de chacune des Hautes Parties Contractantes dans le territoire de l'autre et pour ce qui regarde l'exercice du commerce ou des industries et le paiement des impôts qui s'y rapportent; ainsi qu'en toute matière de commerce et de navigation, tant pour ce qui regarde l'importation, l'exportation et le transit qu'en tout ce qui concerne les droits de douane et les opérations commerciales en général.

Art. 2.

Les stipulations de la présente Convention ne seront applicables à aucune des Colonies, Possessions ou Protectorats de Sa Majesté Britannique au delà des Mers à moins qu'une notification à cet effet n'ait été adressée de la part d'une Colonie, Possession ou Protectorat par le Représentant de Sa Majesté Britannique à Cattigné avant l'expiration d'une année à partir de la date de l'échange des ratifications de la présente Convention.

Међу тим, производи пољопривреде и индустрије једне од тих насеобина, посједовања или протектората Његовог Британског Величанства уживаће у Црној Гори у сваком погледу и без услова, повластице највише повлашћеног народа у колико ће дотична насеобина, посједовање или протекторат дати производима пољопривреде или индустрије које друге стране земље.

Члан 3.

Овај уговор ратификоваће се и ратификације ће се измијенити на Цетињу што прије буде могуће. Он ће ступити на снагу одмах послије ратификације и остаће обавезним за десет година од дана његовог ступања на снагу.

У случају, да ниједна од уговарајућих страна не нотифицира дванаест мјесеци прије но што истекне речени рок од десет година, намјеру, да откаже овај уговор, исти ће остати на снагу до истека једне године од дана, кад га једна или друга од уговарајућих страна буде отказала.

Међу тим што се тиче насеобина, посједовања и протектората британских, који би приступили овом уговору на основу одредаба чл. 11., свака од уговарајућих страна имаће осим тога право да га прекине ма кад било, пошто о том нотифицира дванаест мјесеци раније.

Разумије се да одредбе овог и претходећег члана, који се односе на насеобине, посједовања и протекторате британске такође важи и за острво Ципар.

За истинитост овога пуномоћници обију страна потписали су овај уговор и ставили своје печате.

Састављено на Цетињу у два примјерка 29. децембра 1909. 11. јануара 1910. год.

(М. П.)

Д-р Л. Томановић с. р.
Анри Бомон с. р.

(L. S.)

D-r L. Tomanovitch m. p.
Henry Beaumont m. p.

Препоручујемо Нашем Министру финансија, да овај закон обнародује и свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом колико се кога тиче, старају; властима пак заповиједамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

Цетиње, 8/21. јуна, 1910 год.

НИКОЛА с. р.

Видно и ставио државни печат,
Чувар државног печата,
Заступник Министра Правде,
Председник Министарског Савјета,
Министар Иностранних Дјела,

Д-р. Л. Томановић с. р.

Председник Министарског Савјета,
Министар Иностранних Дјела,
Заступник Министра Правде,
Д-р Л. Томановић с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

Министар
Просвјете и Црквених Послова,
В. Вучковић, с. р.

Преплата се шаље поштом унутрашњом непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а које је наручије, г. Вељку Рамадановићу, к. и. агенту у Нотор. Допише се шаљу Уредништву. Рукотисе се не враћају. Ослаш се шаљу администрацији и наплаћују се: за сваку рачуна или број од пет цифара на петит слоно по 4 паре за први пут, а за сваки даљи пут по 2 паре, на виших слоно сразмјерно више.

УЧИТЕЉСКИ РАСПОРЕД.

Према члану 46. Закона о народним школама, а на предлог комисије за грађење учитељског распореда за 1910—11 шк. годину — Господин Министар просвјете и црквених послова поставља за наставнике народних школа:

У западној школској области:

на Цетињу

Никола Кујачића, учитеља из Вилуса;
у Доњем Загарчу
Блажа Беговића, учитеља из Доњег Цеклина;

у Брелима

Јована Илићковића, учитеља из Дупила;
у Горњем Цеклину
Илију Попичића, учитеља из Горњег Цеклина;

у Очинићима

Алексу Космајца, учитеља са Мирца.

У источној школској области:

у Подгорици

Марка Вукчевића, учитеља из Дражевице;

у Андријевици

Рада Лалевића, учитеља из Брезне;

у Колашину

Јанка Тошковића, учитеља из Колашина и Милутина Поповића, учитеља из Подгорице;

у Голубовцима

Василија Дракића, учитеља из Српске;

у Ровцима

Николау Нишавића, учитеља из Роваца;

у Краљу

Нова Вуканића, учитеља из Брезовика.

У сјеверној школској области:

у Никшићу

Милана Жарића, учитеља из Никшића и Гаврила Костића, учитеља из Додоша;

на Даниловом Граду

Јована Пешића, учитеља из Никшића;

на Горанском

Мира Гломазића, учитеља из Борковића;

у Шавнику

Филипа Павићевића, учитеља из Салча;

у Горњем Пољу

Павла Павловића, учитеља из Горњег Поља

П.Бр. 1570. Из канцеларије Министарства просвјете и црквених послова. 5. јуна 1910. године. На Цетињу.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

- Дворске и дипломатске вјести

— Њихова Краљевска Височанства Књаз Господар и Књаз Престолнашљедник отпутовали су у сриједу на Тополицу.

ЛИСТАК

Не ваља дјецу мазити.

Нема милостивијих матера, но што су наше Српкиње. То је исказао и сам мудри наш Доситије, који је заиста прошао много свијета и видео много примјера. Та милост и љубав матерна има својих добрих страна, јер она највише утиче на одржање и васпитање дјете; да још тога није, још би више наше дјете пропало поред незнања и невјештине већине наших матера, особито у првом дјетињском добу. Али, — пише „Домаћица“ — колико год та жарка љубав и та велика милошта у наших матера помаже, да се подигне и одгаји добар и племенит подмладак, у толико је она и од штете, кад је не води разум и кад не умије да се у згодно вријеме стегне и ограничи, те пусти слободна крила својој материнској милошти и онда, как треба да обузда неситу вољу дјетину, па се ово у испуњавању сваке његове жеље и воље размази и навикне на то, да га послјије у зрелијем добу, не може нико да обузда, па ни он сам не може својој побуди да се одупре. На тај начин постану онда такви створови досадни и матерама и друштву, и обично падају у највеће пороке и најжалосније завршавају свој живот.

Да пођемо и да истражујемо на пр. код оне богаташке дјете, што су у зрелијим својим данима доспјели до просјачког штана, шта их је довело дотле, и ми ћемо се увјерити, да су та дјеча проводила своје дјетињство у сваком изобиљу, да им се свака жеља испуњала од матере, цијеле и околине.

Пођимо даље трагом оних људских звјерова, што су због својих пожуа дигли

Рузвелт и Енглези

У свима земљама, које је пошљедњих недјеља посјетио бивши предсједник Савезних Држава Сјеверне Америке Рузвелт, казивао је он народима ствари, које су им се свјетле. Свима народима држао је предавања која су била удешена према психологији дотичне народне душе, па је зато био свуда и саслушан великим одобравањем. Једино код Енглеза, расе која му је најближа и коју је најбоље познавао, догодило му се противно.

Под утицајем свечаних дочека у другим пријестоницама спремио је био и Лондон Рузвелту сјајан дочек. Међу осталим почастима, којима је био на свом путу одликован, изабран је био и за почасног грађанина вароши Лондона. Диплома, у којој је писало, да му је та част удијељена за његове велике заслуге за цивилизацију и општи мир, предана му је ванредним церемонијалом. У Гилдхон, лондонску општинску кућу, одвезао се Рузвелт парадним колима, а у свечаној сали дочекали су га поред Лорд Мера, још и министар спољних послова Греј, вођа опозиције Балфур, Кентербериски архиепископ и многа друга одлична лица.

Том приликом Рузвелт је држао говор, који се у штампи јако коментарише због тога, што се у њем, противно међународним правилима, испољава непријатно мијешање у унутрашње послове једне стране државе. Говор је оригиналан и у том погледу, што га је држао представник једне републике и у њем препоручује силу као оправдано средство за успјех тамо, гдје треба да се очувају интереси цивилизације.

Рузвелт је између осталог рекао ово:

„У Африци вршите ви, Енглези, велико дјело у корист ваше империје и цивилизације. Не само ваши интереси, него и интереси цивилизације повјерени су вама, да их његујете у Египту.

„Међутим садашње стање тамо задаје озбиљну бригу како вашој империји, тако и цивилизацији. Има их који држе, да вам Судан не може бити од користи, а ја мислим баш противно. Но како било да било, таква мишљења не смију да вас у отпочетом дјелу ометају. Кад се сјетим рада, који вас чека у Су-

убилачку руку на своје ближње па чак и на родитеље, па ћемо се и ту увјерити, да их је у затвор довело свестрано попуштање и испуњавање сваке воље у првим годинама њиховим.

Проучавајмо живот оне дјете, што одрашћују без икакве стеге старијих и рахат раде што хоће, иду куд хоће и видећемо, да ни од ових нема и неће имати народ ни друштво никакве корист, једино стого што нијесу одрасли под заштитом старијих.

Све те околности говоре, како је штетно и како рђаво утиче на дјечије васпитање превелика љубав и испуњавање сваке воље и жеље дјетине.

Лијена је врлина бити милостив, али и њу мора пратити разум, особито кад се тиче среће и напретка дјете наше. Истина, тешко је материнско срце уздржати, кад јој чедо заплаче, да га не утјеши, ил кад пожали што, да му не испуни вољу; али нека се мало размисли у какав попор може да доведе дијете њена попустљивост, па нека стегне срце своје и нека се одупре неосновној вољи његовој. Не мислимо ми овдје, да се баш ни једна воља дјетина не испуњава, него да се увијек размисли и одмјери: води ли то добру или злу.

Многи учени људи и сви педагози изrekli су, да је најбоља и најпоузданија школа, материна крило. Што се ту утврди, на том мјесту упије у човјека, то га прати кроз читав живот; навике, које се ту при своје, карактерне црте, што се ту зачету, не напуштају човјека ни у најзрелијем добу. То доба дјетињег живота, док још траје крило матерно, најважније је и по васпитање најпретежније, јер је у то доба душа као и тијело дјетине најмекше, најнежније, па што се у то доба уљуби утисне у дијете, то се никад не изглади, никад не заборави. Зато је и постала у данашњем

дану, долази ми на памет мисао о прокопу панамског канала. Кад год нам дође под руке тај трудни посао, запитамо се: какву ће нам корист донијети тај канал? Ја нијесам престајао да говорим, како је то једно од великих свјетских предузећа; нама је пало у дио, да га извршимо, ако иоле полажемо на то, да се зовемо великом свјетском државом; а пошто иде за тим све наше настојање, ни један се Американац не смије колебати пред жртвама, које изискује то огромно предузеће. То исто имам да кажем и за ваш рад у Судану.

„Енглеска даје Египту најбољу управу од својих управа, које је могла имати та држава у току 2000 година. Али Енглеска чини и неке грешке у свом цивилизаторском раду. Колебање у погледу неких животних задатака и сентименталност могу да нанесу више зла, него сила и неправда. Египатска народна странка не жели и није способна да обезбједи и најелементарнији поредак у државном животу; она ради само на томе, како ће у државу унијети што више сметње и застоја. Присуство Енглеза у Египту или је оправдано или није; ако је неоправдано — нека га онда напусте; али ако је неопходно потребно, да која страна држава буде у Египту, то не може бити друга но Енглеска.“

Говор је био саслушан у почетку чуђењем, као нешто сасвим необично и што не одговара међународним прописима; али при крају слушаоци су ипак остали задовољни, и сам Балфур јавно је одобравао мишљење Рузвелтово, да Енглеска треба да стоји у Египту и да тамо управља без сваке сентименталности.

Критско питање

Француски министар спољних послова Пишон није успио са својим предлогом, да се енглески министар спољних послова и посланици осталих трију заштитних сила састану у Лондону у критску конференцију, па да ово акутно питање брзо ријеше. Као разлог, због кога су силе одбиле тај предлог, напомиње се, да су силе већ односно других појединости у договору, па би оваква конференција била сувишна.

Силе су одлучиле, да ће појачати своје бродовље и посаду у критским водама, па може бити и искрцати чете и на Криту изјесити турску заставу у знак турског суверенитета. Тек ако би се Крићани томе противили, ступиле би чете у даљу акцију.

образованом свијету општа изрека: „Дајте нам добрих матера, па да вам створимо добар подмладак“.

Колико јаког и осудног утицаја има на човјека то прво дјетињство, може свако на самом себи упознати. Нас и у најдубљим годинама и најозбиљнијим часовима разведри и развесели састанак са пријатељима из дјетињског доба; сваки Божић и сваки домаћи празник, који је у дјетињском добу оставио у души нашој радосне или тужне успомене, понавља се у дане старости. Свједок су томе и она дједина и мајчина суза, кад о Божићу гледају, како им се упуцад ваља по Божићној слами. Том успоменом су се и обичаји наши пренапнали с кољена на кољено, па и оне велике патње, што је претурно наш народ за свој опстанак, нијесу се збрисале с душе народне ни послјије толиких вијекова, него се и данас по свима крајевима причају, као да су се јуче догодиле.

Све су то знаци, како је душа дјетина примамљива у тим првим годинама и како бодро треба пазити, да се у срце и душу дјетину у тим годинама не увуче каква опачина и не упије каква рђава навика, која ће тровати његов живот и оних, који га окружавају; а то све зависи од матера, њиховог поступка, њиховог управљања и њиховог васпитног знања за оно доба, док су дјеча још упуњена на њихово крило. Главна је, да се навике дјечије у то доба тако регулишу, да се навикну на умјереност, тачност, ред, чистоћу, вриједноћу, а нарочито послушност према старијима, јер ко се не научи слушати, неће никад умјети заповиједати.

Матерна ријеч треба да је светиња и највиша заповјед сваком дјетету; али онда ваља и да настоји да се њена ријеч слуша и изврши. Чим у том попусти само једанпут, већ је згријешила и тај ће гријех по-

Ипак се чини, да силе нијесу о начину, како би се критско питање ријешило, сложне, јер је наспрам француског и енглеског посебног предлога и Русија истакла свој предлог: да силе поново окупирају Крит и предузму његову управу.

Турски министар спољних послова Рифат паша, одговарајући у посланичкој камари на питање о свом путу по Европи, изјавио је, да из његових разговора у Паризу и Лондону произлази, да четири заштитне силе на Криту нијесу промијениле своје мишљење о Криту, особито што се тиче очувања отоманског суверенитета, што из потоње ноте сила произлази. Ми смо тражили да се питање дефинитивно ријеша, а велике силе су, упућујући на политичке разлоге одговориле, да томе још није вријеме. У томе се ми не слажемо са великим силама, али се преговори настављају и ми остајемо при томе, да се питање дефинитивно ријеша. Министар мисли, да је опазно нерасположење цијеле Јевропе према Криту, што је повољно по Турску. Порта заузима чврсто становиште. Хоће се стрпљења, али се то не смије сматрати слабашћу, јер вас свијет зна, да је Турска доста јака, да очува своја права. Министар побија тврдњу штампе, да Енглеска није пријатељ Турској и увјерава, да министар Греј није промијенио свог држања у критском питању, а и држање осталих сила је пријатељско. На питање Крићанина Мехмед Алије односно изабраног суда, што га Русија предлаже, изјављује министар, да се у таквим животним питањима не може тражити изабрани суд за одлуку, пошто су права Турске на Крит неоспорна.

Књижевност, умјетност, просвјета

Југословенска Енциклопедија. Влада Краљевине Србије ријешила је, да се изда двадесет и једна хиљада динара Српској Академији Наука у Биограду, за издавање Југословенске Енциклопедије. На тај начин ће Српска Академија и у материјалном погледу бити равноправан издавач са Југословенском Академијом у Загребу, која, као што је познато, има на располагању у ту сврху 20.000 круна. Српска Академија је, на својој сједници, ријешила да пристане уз издавање, само под погодбом, да Енциклопедија буде у једном издању и ћирилицом и латиницом.

Ово је већ јављено предсједништву Југословенске Академије у Загребу, те ће на сваки начин ових дана стићи у Биоград Тадија Смичиклас, предсједник, са изасланством, да коначно удесе ствари око издавања.

Ова српско-хрватска енциклопедија, коју ће уредити два главна културна стожера Срба и Хрвата, послужити ће као круна залога мисли народног јединства, а и иначе ће попунити једну велику празнину, која се данас без темељне енциклопедије јако осјећа у свакој интелигентној српској кући.

Историја српске и хрватске књижевности словенско-народног језика с уводом о почетку словенске књижевности. Написао проф. Андра Гавриловић, Биоград, 1910. Цијена 4 динара.

влачити првом приликом друге, и онда њена власт, њен углед, па и њено поштовање проиграно је и тешко ће га икад више стећи. Доћи ће прилика, кад ће мати морати употребити и тјелесну казну, наравно само ону, што приличи таквом малом дјетету; али и то треба да се дешава само до 3. или 4. године, па крај, јер од тог доба треба да су запит и послушност већ утврђени у дјети. Ко дотле не извојије код дјете безусловну покорност и послушност, тешко ће их послјије и најстрожим мјерама придобити; а без послушности је тешко подићи добар подмладак.

Мати је дакле у првом реду позвана и од Бога упуњена, да својој дјети даде правац живота, како ће као одрасли бити честити људи, вриједни и тачни домаћини, уљудни и поштовани грађани, родољубиви синови свога народа. У ред тих врлина спада и поштовање и угађање другима, јер се само на тај начин ствара у друштву узајамно поштовање и утврђује у дјети увјерење, да није остали свијет само нас ради ту, него да сваки човјек има дужности и према осталом свијету. Кад се та мисао усади у човјека од младости и кад с том навиком одрасте и том свијешћу уђе у свијет, онда ће такав створ бити мио свуда и свима, од користи свуда и свакоме, и онда ће се уживјети у њему оне ријечи Христа Спаситеља: „Што нијеси рад да теби други чини, не чини ни ти другоме, а што си рад, да теби други чини, чини и ти другоме“.

Матере, на вама је, да створите добро, поштено и племенито покољење и да вашим васпитним радом пружите среће и напретка народу, чије сте кћери, мир и љубав међу људима, чији сте чланови. С таким радом отворићете себи најлакше рајска врата.

Историја старе и нове књижевности слабо јеу српској литератури обрађена. Стога се поједини наставници овог предмета морају сами да спремају за предавања, у колико им то скучене библиотеке наших гимназија помажу. У литератури немамо још ни једног академски разређеног дјела, које би професорима средњих школа било извор за тај предмет. Све што имамо, разбацани су одломци. Зато се српска литература по гимназијама и предаје врло различито и погледом на метод, и с обзиром на обим.

Своја предавања из литературе штампао је као дугогодишњи директор и наставник београдске гимназије и реалке проф. Жив. П. Симић, и та се књига дуже вријеме употребљавала као уџбеник за тај предмет.

У књизи, коју овдје приказујемо, среддио је своја предавања из старе словенске и српске литературе, дугогодишњи наставник тога предмета проф. Андрија Гавриловић. И он се устезао, да књигу изда као уџбеник, ма да је распоред лијепо систематисао и прибрани материјал брижљиво разрадио. Стога топло препоручујемо наставницима средњих школа и ученицима ову Гавриловићеву Историју српске и хрватске књижевности, с уводом о почетку словенске књижевности. Да је књига не само добра већ и употребљива доказује то, што је Министар. Просвјете у Краљевини Србији помогло њено штампање из задужбине Д. Н. Беље, а уз то је књигу и Просвјетни Савјет у Србији добро оцијенио.

Казна и његов циљ, написао Др. Душан Суботић, Биоград. Штампарија Ђорђевића и Гилића у Јагодина. Цијена 0.30 п. динара.

Писац у овој књижици говори: о казни која се сматра као једно зло, које учинилац кривичног дјела има да претрпи; о правном схватању казне, која служи као одмазда за извршено кривично дјело о идеји правичности у казниеном праву и последицама њеног схватања; о разликама гледишта класичне и позитивне школе односно схватања појма правичности и т. д., на овако завршује:

„Док позитивна школа тражи, да се учини изјесни изузетци од садашњег принципа легалитета, т. ј. да се сва кривична дјела морају казнити, на тај начин сузбије ужасно велики број краткорочних казни, дотле класична школа тврди, да нема разлога да се поменути принципи легалитета нарушава, већ захтијева његово потпуно и неокрњено даље постојање, а устунке чини у толико, што допушта да се садашња кривична дјела, за којане постоји интерес кажњива, огласе за некажњива. И овај је пут несумњиво бољи, јер што је оглашено за кажњиво, треба га и казнити, да би се одржао страх пред законом и његово поштовање, коме поштовању оба правца несумњиво теже. Према томе казна остаје ипак најбоља мјера, која се има примјенити према нарушиоцу правног поретка“.

Др Суботић је до сада дао неколико добрих радова из правничке струке, те ће без сумње и ово његово дјело, које је изишло као издање „Мале Научне Библиотеке“ заинтересовати правнике. С тога ову књигу можемо најтоплије препоручити.

Југословенска Библиотека. Г. проф. Живојин О. Чачић, секретар Универзитета у Биограду и покретач „Југословенске Библиотеке“, издао је овај позив:

„Јужни Словени још се међу собом мало познају, и ако су иначе једни другима и врло сродни и врло блиски. Многи су узроци томе. Али је поглавити узрок у нама самим, у нашем општем нехату. Да би се колико толико помогло томе нашем међусобном југословенском упознавању, ја сам у 1907. години покренуо, с неколицином својих млађих пријатеља, Југословенску Библиотеку.

Југословенска Библиотека је покренута са задатком: да српски читалачки свијет упозна са оним што је карактеристично и најбоље у књижевностима на словенскоме југу, да му њихова књижевна имена учини познатим и да у њему пробуди интересовање и љубав за југословенске књижевности, вјерујући да ће тај књижевни покушај постати и једно успјешно средство, да се дође до што бољег међусобног познавања и разумијевања, па да се последице може и даље ићи.

Југословенска Библиотека излазила је у посебним свескама, али тако да су сваке четири свеске чиниле нарочито коло, у коме је прва књига била намијењена словенској, друга хрватској, трећа бугарској и четврта српској књижевности. Словеначки и бугарски писци били су у српскоме пријеводу, са страничном оригиналног текста на крају књиге. У почетку сваке књиге штампан је и кратак информативни предговор.

Цијена је једној књизи била пола динара.

До сада је изашло седам књига Југословенске Библиотеке.

У првој су књизи Вињете признатог словеначког приповједача Ивана Цанкара, у пријеводу Милоша Ивковића и

с његовим предговором о животу и раду Цанкареву. Ту је ових седам „вињета“ Цанкаревих: *Једна усамљена ноћ, Матилда, Оригинал, Моја фијока, У мртву јесен, Мртви неће и О човјеку који је изгубио уверење.*

У другој је књизи Тена, позната приповијетка прослављеног хрватског приповједача Јосипа Козарца, с предговором Николе Антуле.

У трећој су књизи Приповијетке бугарског приповједача Елина Пелина, у пријеводу Миодрага Ибровца и с његовим предговором о животу и раду приповједачеву. Ту су ове приповијетке Елина Пелина: *Косачи, Задужице, Кунови гости, Найзак Божја и На ономе свијету.*

У четвртој је књизи Покојникова жена, најбоља приповијетка нашег даровитог приповједача Борислава Станковића, с предговором Живојина Дачића.

У петој су књизи Сеоске слике словеначког приповједача Јанка Крсника, у пријеводу Павла Стефановића, и с његовим преговором о раду Крсникову. У књизи су ове слике Крсникове: *Понкрчев отац, Рођеница, Из јојисних књига, Мачков отац и Дјечији лекар.*

Шеста је књига посвећена хрватској књижевности. У њој је лијепа приповијетка Ксавера Шандора Ђалског (Љубомира Ђабића) Иренина удаја.

У седмој су књизи Идиле бугарског приповједача Петка Тодорова, у пријеводу Миодрага Ибровца, чији је и предговор о животу и раду приповједачеву. Штампано је шест идила: *Над цркви, Мечкар, Борба, Епilog, Рајски кључар и Касандра.*

Даље Југословенска Библиотека није могла излазити. И њу је убио наш српски нехат, као и многе друге корисне ствари у нас.

Мислим да би се сад могла обновити ова Библиотека. И ја сам готов да изнова подносим мучне жртве, потребне за њено одржање. Али не могу, а и не смијем прије продужити њено издавање, док колико толико не рашчистим рафове од књига и бар дијелом не подмирим трошкове, који су учињени за ових седам свезака. Због овога и позивам све пријатеље ваљане српске књиге, да набаве прву годину Југословенске Библиотеке.

Свих седам књига стају само три динара (круна), а у врло лијепп елeгантним илатненим корицама 4 дин. (круна).

Ко пошље новац за пет комплета, добија шести комплет за труд.

Могу се добити и поједине свеске по цијену од пола динара (круна).

Сваку, па и најмању поруџбину извршићу омах и о своме трошку.

Југословенска Библиотека је нарочито подесна за школске и црквене књижице, за књижице земљорадничких задруга и домаће књижице, а и за поклоне о испиту, великим празницима и иначе пригодним данима.

Угледније српске породице на сваки начин треба да имају Југословенску Библиотеку“.

Књижевни оглас. Моја књига: „Црногорске Јуначке Пјесме“, за коју сам објавио, да ће бити готова до Ђурђевдане ове године, — ушљед веома нагомиланог званичног рада у оvd. штампарији Књ. Министарства Војног, и ушљед мојих домаћих околности — болијести и смрти у фамилији, — није могла у одређено вријеме изаћи, те овим уљудно молим поштовану г. г. претплатнике (њих 2.200), да ме извину за овако задошњење.

Књига је већ до половине штампана, те ће свакако у скороме времену бити готова и разаслана.

Цетиње, 10. јуна 1910. године.

Ђорђе М. Драговић
пјешадијски капетан

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Пребјегли Арнаути. Познати Исо Бољетицац, који је прешао нашу границу у Великој са тринајест друга, био је упућен од мјесних власти на Андријевицу, а отоген по наредби Књажа владе у Никшић.

Неистинита је вијест, да је царско-отоманска влада тражила екстрадицију пребјеглих Арнаута.

Са Исом Бољетинцем налазе се и његови синови.

Централни Одбор за прославу педесетогодишњице владања Њ. Кр. Вишочанства Књаза Господара моли све госте са стране, који намјеравају доћи на Цетиње о јубиларним свечаностима, које ће бити 15., 16. и 17. августа ове године (по старом календару), да му изволе пријавити свој долазак најдаље до 15. јула, како би се Одбор на вријеме могао подстрати о превозним средствима од Бара или Котора до Цетиња и о становима на Цетињу.

Осамдесетогодишњица. Г. Јован Вацлик, познати словенски публициста и сарадник петроградског „Свијета“, 2. јуна навршио је осамдесету годину свога жи-

вота. Г. Вацлик, живећи у Петрограду, као добар познавалац Црне Горе и њене прошлости, будио је пратио на журналистичком пољу све важније догађаје и појаве у нашем државном и народном животу, вазда са живим симпатијама, и тим нас обвезао, да му од свег срца пожелимо још много љета чиле старости.

Тројичинска свечаност. Као и сваке, тако је и ове године у манастиру Острогу на Тројичиндан био велики скуп побожних поклоника из унутрашњости и са стране, нарочито је било много поклоника из Босне и Херцеговине, који су махом путовали у Острог преко Никшића. За саму свечаност стигао је био из Никшића у Острог Преосвештени Епископ Рањко-Захумски г. Кирил са свештенством, а Књ. владу је заступао г. бригадир Блажо Бошковић. Свечаност је завршена у прошли понедељник у потпуном реду.

Наши матуранти. Писмени испити зрелости у оvd. великој гимназији, који су отпочели 31. пр. мј., завршени су у прошлу суботу, а у сриједу и четвртак били су и усмени испити. Испит зрелости су полагали 14 кандидата, којима је јуче постигнут резултат испита, према коме је зрелост призната свима кандидатима, и то: за зреле с одликом проглашени су двојица; њих 11 проглашени су једногласно за зреле, а један већином гласова. Усменим испитима присуствовао је за све вријеме министар просвјете и цркв. послова г. П. Вучковић, а на испитима је председавао као председник испитне комисије директор велике гимназије г. М. Мијушковић. У сриједу је Њ. Кр. В. Књаз Господар благоизволио присуствовати усменом испиту и подуже се задржати, а писмени испит из њемачког језика походио је и Њ. В. Књаз Петар.

Ванредна скупштина. Цетињско Радничко Друштво држаће сјутра, 13. ов. мј., своју ванредну скупштину у оvd. основној мушкој школи, у 9 сати прије подне, ради измјене правила, по којима би од сад друштво било и помоћном благајном за раднике на случај болести, смрти и немања рада. Управа друштвена позива на скупштину, осим чланове још и све раднике, који се с неосјетним уплататам мисле за те непредвиђене случајеве код друштва колико толико осигурати.

Како у свему напредном свијету постоје сличне установе, које потпомажу и појединци и држава сама, желије је, да да се и наши радници, у своју корист, за ову новину што боље заузму и остваре је.

Преминуо. Ове недјеље преминуо је и у Прагу укупан Ђуро, син попа Сава Вукосавовића, из Сотонића, у Црмници. Покојник је своје средњешколско образовање свршио с одличним успјехом, а овога љета, као државни питомац, имао је свршити у Прагу и технику, такође с одличним успјехом, судећи по свем његовом досадашњем успјеху у наукама. И ожалашћена породица и држава изгубиле су у покојнику једну младу умну снагу, баш кад је био припремљен да им корисно послужи. Покој му души!

ТЕЛЕГРАМИ

Биоград, 7. јуна. У надлежним круговима није познато, да ће бугарски краљ Фердинанд ускоро посјетити Биоград.

Цариград, 7. јуна. Поводом посјете принца Јусуфа Изедина у Биограду и Софији, султан је подарио престолнашљедницима српском и бугарском орден Имтијаза у бриљантима, а бугарском принцу Кирилу орден Мецидије у бриљантима.

Софија, 8. јуна. Краљ, краљица, министри: Малинов, Паприков и Мушанов и шеф генералног штаба Финанс, отпутовали су у Париз.

Биоград, 9. јуна. Јучер се осјетио јаки земљотрес, који је трајао 15 секунда, у варошима Свилајнцу, Ђуприји и моравској долини. Над Кучевом у пожаревачком округу и над Сурдинцом провалио се јучер облак дуж два сата који је проузроковао поплаву и нанио велике штете љетини.

Цариград, 9. јуна. Султан је подарио краљу Петру орден Имтијаза у бриљантима.

Косовски валија јавља, да је војска заузела више села у Малесији. Три вође које је ратни суд осудио на смрт, смакнути су.

Будимпешта, 10. јуна Франц Јосиф стигао је овамо за свечано отварање парламента. Дочекан је одушевљено.

Потсдам, 10. јуна. Цар Вилхелм отпутовао је јутрос за Алтону и Кил.

Солун, 10. јуна. Вођа Арнаута дибарских са 500 људи опкољен је од војске, последије битке која је трајала цијели дан. 120 побуњеника заробљено је, други су умакли. Губитци арнаутски су знатни, а губитци војске непознати.

Петроград, 10. јуна. Овдје је данас констатован случај колере.

Биоград, 11 јуна. Влада је наредила свом посланику у Цариграду, да енергично предузме кораке на Порти, да војска и власти престану са насиљима против Срба у Косовском вилајету. Политички кругови у Биограду јако су узнемирени. „Самоуправа“ пише: Ова прогонства не могу донијети добрих плодова. Као искрени присталице турско-српског пријатељства, које је залога балканске независности, морамо страховати за будућност и жалити, ако се тај правац не напусти.

Сарајево, 11. јуна. Сабор је усвојио резолуцију, којом се тражи промјена Устава.

Париз, 11. Бугарски краљ и краљица с пратњом, стигли су. Дочекао их је председник Фалијер, министри Бријан и Пишон, а народ их је одушевљено поздрављао. Фалијер је синоћ дао објед у част краљевског пара.

Париз, 11. јуна За вријеме свечаног објед у Елисеју у част бугарских Величанстава измијењене су између председника Фалијера и краља Фердинанда срдачне здравнице.

Париз, 12. јуна. Код бугарских Величанстава био је дежене, коме су присуствовали Фалијер, Бријан и Пишон. Краљ Фердинанд и краљица Елеонара у пратњи Фалијера и госпође Фалијер посјетили су општину, гдје их је дочекао председник општине и поздравио добродошлицом у име париског грађанства. Синоћ је Пишон дао објед у част бугарских Величанстава, на коме су били Фалијер, Брисон, министри и пратња краљева. Послије објед а било је свечано соаре.

Списак странаца приспјелих на Цетиње
од 4. до 11. јуна 1910. год.

Гранд Хотел: В. Ј. Шервуд с госпођом, прив. из Америке; Е. Лањи, прив. из Будимпеште; В. Шафранек, прив. из Беловара; Ф. Васак, чин. из Прага; Х. Пацак, чин. из Краљ. Винограда; А. Бадле, чин. из Прага; Х. Аифенфелд, чин. из Беча; Ј. Прауса, чин. из Беча; Ф. Вацек, официјал из Пардубица; В. Хорак, прив. из Краљ. Винограда; Ф. Мика, чин. из Беча; А. Грасл, чин. из Беча; В. С. Кастл с госпођом, прив. из Филадельфије; г-ђа Е. Мандерсон, прив. из Рима; Ј. Кармелић, директор из Трста; П. Косио, пут. из Трста; Др. В. Ондрачек с госпођом, чин. из Беча; Др. В. Барлес, чин. из Беча; А. Кантен, прив. из Париза; Ф. Хинтрагер, трг. из Рајтлингена; Т. Ширм, апотекар из Рајтлингена; Л. Војта, асистент из Тabora; В. Војта, директор из Тabora; Ф. Крај, трг. из Берлина; П. Перучић, фармациста из Абације; Р. Перучић, проф. из Котора; П. Томашић, са кћерком, посједник из Абације; Др. П. Докић, помоћник из Требиња; г-ђа М. Ј. Кноп, прив. из Њујорка; Е. К. Страле, прив. из Лондона; Ђ. Кривато, прив. из Трста; Ђ. Вољни, гл. дир. из Венеције; Ђ. Ућели, посједник из Венеције; Е. Краус, трг. из Трста; Ј. Рајх, прив. из Трста; г-ђа Ф. М. Робинсон, прив. из Америке; г-ђа Х. Ф. Смит, прив. из Бостона; г-ђа К. Цакс, прив. из Бостона; г-ђа Е. В. Мерсерон, прив. из Бостона; К. Горуп, ген. консул из Трста; Пренк-паша Биб Дода с пратњом, из Скадра; Г. Алеви с госпођом, прив. из Сарајева; Др. К. Т. Парсонс с госпођом, лекар из Лондона; А. Бахман, пут. из Трста; г-ђа М. Димичић, прив. из Будимпеште; А. Каријери, инж. из Бари.

Хотел Рајнвајн: И. Радановић, трговац из Котора; К. Петровић, трг. из Котора; А. Махачек, трг. из Прага; П. Вишевић, трг. из Котора; В. Кочак, чиновник из Прага; Ј. Голушка, чин. из Прага; И. Острак, чин. из Прага; Б. Гибла, чин. из Прага; О. Хезка, чин. из Прага; С. Бароди, трговац из Ђенове; Ј. Даленини, трг. из Ђенове; Ј. Гумбели, учитељ из Ђенове.

ОБЈАВА

Да би се стало на пут повременим и безразложном подизању продајних цијена соли из државног монопола од стране појединих приватних продаваца, — **Министар Финансија и Грађевина** својим данашњим рјешењем наредио је, да се одржи лицитација за давање искључивог права продаје соли у свим варошима, у којима постоје државни магацини монопола соли, као и у варошима и варошицама у којима поменути магацини не постоје т. ј. на: Андријевици, Ријеци, Виру, Данилову граду, Његушима, Цетињу, Грахову, Боану и Велимљу, у Колашину, Жабљаку (Језерима), Никшићу, Бару, Улцињу, Шавнику и Подгорици.

Личитација ће се извршити 4. јула ове год. у канцеларијама Управа царинарница: андријевачке, ријечке, вирске, даниловградске, његушке, граховске, жабљачке, никшићке, барске, улцињске и подгоричке и у канцеларијама капетанског суда: на **Боану, Велимљу и у Шавнику**, за продају соли у дотичним мјестима.

Личитацијом ће се уступити искључиво право продаје соли специјалним продавцима, који ће по утврђеној цијени у односним варошима и варошицама продавати со, коју ће исти куповати искључиво у најближим солским магацинима.

Личитанти могу бити лица, која мјесним комисијама претходно, прије почетка личитације, поднесу документалне гаранције, да могу одговорити условима и обавезама, које се траже од продавца соли.

Ближа објашњења и услове заинтересирани видеће у гореозначеним канцеларијама, у којима ће се вршити личитација.

Број 1695. Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина, 4. јуна 1910. године, на Цетињу. 2—4

ПОЗИВ

којим се позива Јово Тошић из Жабљака (у Језерима), који је прије 6 година отишао у Турску, да у року од два (2) мјесеца, рачунајући од првог овог позива у „Гласу Црногорца“ лично предстане овој Консисторији ради коначног рјешења бракоразводног спора са његовом супругом Милицом, кћером Милутина Кулића.

Не пријавили се речени Тошић у одређено му овим позивом вријеме, ради реда поставиће му се бранитељ, који ће га у овом спору заступати, на основу чега ће се и у његовом осуству коначно рјешење ријешити.

Број 766.—А.—1908.—22. Из канцеларије Консисторије Никшићске, 3. јуна 1910. год. Никшић. 1,3

ОБЈАВА

Рјешењем овог суда од данас, број ове објаве, начелно је усвојено, да се кућа Риста Павловића, која је на Цетињу до нове државне грађевине зване **Владин Дом** на тражење Књ. Министарства Финансија и Грађевина, а по саслушању Риста Павловића, експропира за државу на начин, који прописује закон о експропријацији и усвојено је, да у одбор за процјену те куће буду, како су странке захтијевале, од стране Министарства Финансија и Грађевина Милош Лепетић, а од стране Риста Павловића Милан Космајца, грађевинари са Цетиња. Од стране Обласног Суда, пак, по чл. 11. Закона о експропријацији за предсједника тог процјенивачког одбора одређен је Мартин Поповић, заклето процјенитель при Општинском Суду на Цетињу. Процјенивачки ће одбор у присуству једног члана Општинског Суда на Цетињу, представника Министарства Финансија и Грађевина и власника куће Риста Павловића исту на мјесту гдје она постоји процјенити онда кад прође најмање 15 дана пошто ова објава изиђе у службеном листу „Глас Црногорца“ (чл. 14. закона о експропријацији) и даље ће се поступити по горе поменутом судском рјешењу.

Број 2867.—IV.—1910—298. Цетиње, 9. јуна 1910. г.

Књ. Обласни Суд Предсједник, САВО П. ВУЛЕТИЋ.

СУДСКИ ПОЗИВ

Позива се **Петар Благодотин Пејовић** из Комана, који је у бјегству негдје у иностранству, да најдаље до 15. септембра ове године, а најбоље 21. овог мјесеца у 8 сати изјутра, када ће се судити његовој саучесници **Кристина Раковој Радловић**, представне овом суду ради суђења по дјелима из §§ 153. и 204. Кривичног Законика, за која је Пејовић оптужен, стављен под суд и у истражни затвор, из којег је утекао 23. априла ове године.

Не представити Пејовић овом Обласном Суду до означеног рока, он ће га — пошто су његове кривиче већ ишлије — према § 294. Закона о поступку

судском у кривичним дјелима судити и у његовом осуству.

Број 612.—V.—1909.—32. Цетиње, 9. јуна 1910. год.

Књ. Обласни Суд Предсједник, САВО П. ВУЛЕТИЋ.

1,3

Службени огласи

ОГЛАС

Ријешењем потписатог суда од данас, број доњи, ослобођен је испод стјечаја Ристо Мишковић терзија с Цетиња, пошто је учинио поравнање са повјеритељима му, по тужби којих је — а у извршењу рјешења овог обласног суда од 13. марта 1907. године број 65. — над Мишковићевом имовином био стјечај отворен, и био објављен преко службеног листа „Глас Црногорца“.

Број 2846.—IV.—1907.—6. Цетиње, 9. јуна 1910. год.

Књ. Обласни Суд Предсједник, САВО П. ВУЛЕТИЋ.

P.76.бр.409.1,1

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Бошка М. Мујовића из Лијеве Ријеке, извршиће се 15. јуна 1910. Види оглас у 4. броју „Гласа Црногорца“ од 23. јануара 1910. К броју 352.—I.—1909. Лијева Ријека, 1. јуна 1910.

Књ. Капетански Суд кап. Ст. Марњић.

P.42.бр.413.1,1

ОГЛАС

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Акима Даковића са синовима из Грахова процијенена 3910 перпера. Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају одређују се три рока: 10. јуна, 10. јула, 10. октобра ов. г. у 2 сата по подне.

На првом року неће се непокретност продати испод процијенене вриједности, на другом хоће и ниже али не испод $\frac{2}{3}$ процијене, на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је личитант дужан положити јемство 10% од процијенене вриједности. Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, и сви они, који имају право прече купње, да се пријаве суду, прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) земља звана „Вуковића“ $5\frac{1}{2}$ рала орачице, 1 листобер горе са припадајућим удутом и дијо у бистријеру Цорадића, граници: исток Вукота Булајић, Сава Јуришић, Мило Даковић, југ до означеније килана, запад Стена Вакоца, попа Крста, Петра и Милоша Банићевих, сјевер до на врх дрвниша. Процијенен 3090 перпера.

2) у истом мјесту за „Умац“ $3\frac{1}{2}$ рала орачице са удутом граници: исток Благоје Јакшић, Петар Видовић југа до означеније килана, запад Мијо Даковић, Симо Ковачевић, сјевер: главни пут и Умац. Процијенен 560 перпера.

3) кућица и комад земље орачице $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{3}$, граници: исток Лазар Дробњаковић, југ Илија Мердан, запад школска башта, сјевер главни пут. Процијенено 250 перпера.

Број 473.—402.—1909. У Грахову, 1. јуна 1910.

Капетански Суд капетан П. Ковачевић.

P.310.бр.402.1,1

ПОЗИВ

На спрема поднешене молбе овоме суду од стране кап. Гаврила Даковића од 1. јуна ов. г. Позивају се сви они којима дугује бив. кап. Аким Даковић са синовима, да престану потписатоме суду 1. јула ов. г. ће ће поменути даном подијелити чисте рачуне и примати намиру дуга од кап. Гаврила Даковића, као старатеља имања Даковића.

Број 316.—217.—1910. У Грахову, 1. јуна 1910.

Капетански Суд капетан П. Ковачевић.

P.72.бр.401.1,1

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Мирка Анђелића, из Поља — Бистрице — извршиће се 15. јуна и 15. октобра ове године у 3 сата по подне. Виђи оглас у „Гласу Црногорца“ број 20. К броју 680.—103.—1908.

У Пољима, 15. маја 1910. год.

Капетански Суд капетан Благо Анђелић.

P.46.з.бр.265.1,1

Приватни огласи

Ради знања. Извјештавам господо путнике а нарочито моје муштерије да сам моју гостиничарску радњу премјестио у улици Иванбегову у кућу господина Пера Гашића број 27. примам на храну и спавање са најумјеренијом цијеном. Молим за посјету.

Цетиње.

С поштовањем Димитрије Фатић.

P.41.бр.407.1,6

Дедер да се одморимо

у хладу укусно уређене

БАШТЕ

кафана „ЦРМНИЦА“

гдје је модерни нови намјештај

а може се добити разог пића, ликера и ледеог пива; закуске, козмота и др. слаткиша из познате фирме Etti у Бечу

П.л.бр.415.1,3

БРУТО БИЛАНС

НАРОДНЕ БАНКЕ КЊАЖЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

НА ДАН 31. МАЈА 1910.

П.л.бр.416.1,1

Број	РАЧУНИ	Дугује		Потражује		Дугује		Потражује	
		Перпера	п.	Перпера	п.	Перпера	п.	Перпера	п.
1	Главница	107	—	114.583	—	—	—	114.476	—
2	Мјеница	394.128	—	64.900	—	329.228	—	—	—
3	Благајна	612.766	74	608.476	60	4.290	14	—	—
4	Текући рачуни	647.977	85	651.500	76	—	—	3.522	91
5	Удози на штедњу	14.324	11	210.729	95	—	—	196.405	84
6	Привремени рачун	132.331	85	145.001	53	—	—	12.669	68
7	Приход од такса за пренос акција	—	—	12	—	—	—	12	—
8	Уписница поред 2014 у г. 1909	—	—	815	—	—	—	815	—
9	Камата	2	99	14.809	51	—	—	14.806	52
10	Провизија	—	—	1.495	84	—	—	1.495	84
11	Намјештај и прибор	1.880	24	—	—	1.880	24	—	—
12	Стан, плате и награде	5.714	13	112	50	5.601	63	—	—
13	Трошак	1.937	03	46	40	1.890	63	—	—
14	Поштарина	366	85	140	34	226	51	—	—
15	Разни приходи	—	—	270	78	—	—	270	78
16	Курс разлика	—	—	109	02	—	—	109	02
17	Валуте и чекови	103.773	62	103.706	32	67	30	—	—
18	Канцеларијске потребе	289	08	—	—	289	08	—	—
19	Књиге и тисканице	1.992	97	—	—	1.992	97	—	—
20	Добитак од г. 1909.	—	—	882	91	—	—	882	91
Укупно		1,917.592	46	1,917.592	46	345.466	50	345.466	50

Извјештавам своје пријатеље и познанике, да ћу мом непрежаљеном супругу

† **Д-р Новици Ковачевићу**

давати 40-тодневни помен у уторак 15. ов. мј. у 10. сати прије подне на новом гробљу.

Цетиње.

Ожалошћена супруга, **Анђе са** породицом.

P.37.бр.411.1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом ненадне смрти нашег никада незаборављеног оца, односно мужа, брата и стрица

† **Јова Савова Поповића**

плем. капетана у пенсији

који се 4. јуна ове године пресели у вјечност у 71. години живота, сматрамо за свету дужност и овом приликом изјавити нашу доживотну и неизмјерну благодарност Њег Краљ. Васочанству Књазу Престолонашљеднику, који је лично благоизволно присуствовати спроводу и покојника до вјечне куће испрати, што нас неизмјерно снажи у нашем великом губитку.

Искрена хвала: г. бригадиру М. Мартиновићу министру војном; г. бриг. сердару Ј. Вукотићу команданту дивизије, који нам телеграфски изјавише своја саучешја у нашој жалости.

Хвала: г. сердару Перу Матановићу и г. ком. Петру Гвозденовићу, који снашним пријатељима Њеклима у великом броју похиташе, спроводу присуствоваше и покојника до вјечне куће испратише.

Хвала г. ком. Јовану Пејовићу и осталијем пријатељима Њеклима, који спроводу присуствоваше и покојника до вјечне куће испратише.

Хвала г. барј. Милу Ивановићу, који с Доњокрајцима спроводу присуствоваше и покојника до вјечне куће испратише.

Хвала нашим пријатељима Марковићима из Цуца, који спроводу присуствоваше и покојника до вјечне куће испратише.

Особита хвала браћи Ераковићима и сивијема Његошима, који у великом броју дођоше и покојника онако братски ожалише и до вјечне куће испратише.

Хвала свештеницима: г. г. Јовану Јоветићу, Јову Радонићу и Ђуру Пејовићу, који опјело над покојником извршише.

Хвала г. учитељу В. Врбци, који с ђацима погребу присуствова и који се са покојником онако дирљивим и сходним говором опрости.

Хвала свима онима који нам било писмено, било телеграфски или ма којим путем изјавише своја саучешја у нашој жалости, те нам у неколико бол и тугу ублажише.

Његуши, 8. јуна 1910. г.

Ожалошћени: синови: **Саво, Филип, Перо и Божо**; супруга **Анђе**; кћери: **Јоке и Киће**; браћа: **Иво, Нико, и Машо** — **Поповићи** са осталом родбином.

P.293.бр.412.1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег нигда незаборављеног: брата, мужа и стрица

† **Капетана Милутина Вељова Мијовића**

који се пресели у вјечност, напрасном смрћу у Подгорици 7. маја у 30. години свога живота, враћајући се с Цетиња као службеник, те како нијесмо били присутни не можемо пропустити а да не изјавимо највећу благодарност поштованом грађанству вароши Подгорице, особито обласном управитељу г. бриг. Лазовићу са подручним му чиновништвом. Предсједнику суда г. Драговићу, који са грађанством, учитељима и ученицима гимназије и основне школе, покојника опремише и испратише далеко изван вароши.

Хвала браћи Кучима и Братоножићима, који узпутно указаше сваку помоћ за ношење покој-

ника. Такође хвала браћи Љевољечанима, који до Матешева пропратише, особито ком. Поповићу, кап. и подкомандиру Томовићима и свештенику Арсу Поповићу. Неизмјерна хвала Колашаницима, који дохиташе на Матешеву: г. г. Зарију Вукотићу предсједнику суда, сердару Радовићу, Влаховићу, секретару Дрљевићу, члановима: Поповићу, Стаматовићу, секретару Дедовићу, шефу Вешовићу, писару Меденици, трговцу Фолићу и осталим који среташе и испратише.

Доживотна хвала госп. Министру Вукотићу, који указа велику помоћ за пренос покојника. Хвала уч. Симоновићу, свештенику Мићовићу који с ђацима испратише; Васу Ђуришићу који пратиоце почисти пићем; такође Зарији Поповићу који за пренос даде своје раднике, као и барјактару Станићу.

Искрена хвала браћи Васојевићима који похиташе и покојника среташе до Трешњевика а на челу својих главара: г. г. сердара Томовића, кап. Зонића, поруч. Маријановића, потпоручика: Бојовића, Јоџа, Вукића, Маријановића, Вучелића, Лекића, Милићевића, официра Зољића, Протовића, Бандовића, Лекића, Николића.

Хвала грађанству вароши Андријевице који покојника среташе и испратише, и учитељима: Чукићу, Савићу Микетићу, госпођици Шошкићевој као и свештенику Протићу, који са ђацима среташе и пропратише.

Незаборавна хвала Министру војном г. Мартиновићу на онаком дирљивом телеграфском саучешју, г. Министру унутр. дјела Пламеницу на телеграфском саучешју.

Срдачна хвала обласном управитељу г. вој. Л. Војводићу на братском телеграфском саучешју.

Хвала великосудији Бакићу, командирима: Вешовићу, Лабовићу, Марку Кусовићу, потпр. Вукићу, Бојовићу, секретару министарства Дедовићу, телеграфистима: Дедовићу Ђоленићу, Секуловићу, Јбују Војводићу, учитељу Бојовићу писару Вугделићу, Мирку и Раду Дедовићима и подоф. Бојовићу на телеграфском саучешју.

Неизмјерна хвала г. ком. Ђурашковићу који дође и при погребу неколико олакша нашу тугу. Хвала телеграфистима: Томовићу и Бабовићу на заузимању приликом погребу.

Братска хвала г. г. Јеврему Бакићу, ком. Бакићу који са својим племенцима среташе, до вјечне куће допратише. Хвала г. ком. Ђукићу који са племенцима добро ожали покојника. Хвала шефу Ђукановићу, Тодору Лекићу који са својим племенцима увеличаше спровод.

Хвала г. народном посланику Протићу, капетанима: Мили, Милутину Радонићима, који среташе и погребу присуствоваше.

Хвала ком. Бојини; капетанима: Периши и Михаилу Лекићима који с племенцима дохиташе и ожалише.

Хвала проту Бојовићу, ком. Зонићу, официру Савовићу, свештенику Лалевићу, као и Величанима са њиховим главарицама: пор. Јанковићу, потпр. Гојковићу, офиц. Стаматовићу, писарима: Драговићу, Зечевићу, бар. Кнежевићу и Микићу. Искрена хвала Ђулафићима, Шошкићима, по наособ бар. Арсу, учит. Зарији, офиц. Радовићу, поруч. Миливоју који среташе и до вјечне куће допратише.

Особита хвала нашој браћи ком. Вукајлу оф. Вукману Лабанима који среташе и до вјечне куће испратише. Хвала Шекарцима на челу својих главара: пор. Кешића, Анта Рмуша и других.

Доживотна хвала свештеницима: Саву и Андрију Поповићима, Светозару Шошкићу, Рафаилу Лепосавићу који опјело над покојником извршише, као и овдашњем учитељу Милији Ђулафићу на онаком опросташајном говору при спуштању у гроб.

Доживотна хвала нашем брату и пријатељу ком. Микићу а такође и учитељу Ђуки